

FFB-24/2011.
(FFB-43/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2011. július 11-én, hétfőn, 9 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 512. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a globális klímavédelmi rendszer működésével kapcsolatos időszerű nemzetközi és európai folyamatokról, a magyar kiotói kvótavagyonnal való hazai gazdálkodás eredményeiről</i>	
<i>Előterjesztő: Bencsik János államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium</i>	5
<i>Bencsik János államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, észrevételek, válaszok</i>	7
<i>Tájékoztató a parlagfű elleni küzdelem időszerű feladatairól, a lakosság által 2010-ben az szja 1 %-ra tett rendelkezési nyilatkozat nyomán befolyt költségvetési összeg 2011. évi felhasználásáról és a védekezés koordinálásának intézményi feltételeiről</i>	
<i>Előterjesztő: Szalkay Gábor főosztályvezető-helyettes, Vidékfejlesztési Minisztérium</i>	11
<i>Szalkay Gábor főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	11
<i>Tájékoztató a GMO-val szennyezett vetőmag kereskedelmének és szabadföldi termelésbe alkalmazásának hazai szabályairól. A végrehajtás, továbbá a hatósági ellenőrzés helyzete Magyarországon, különös tekintettel a Baranya megyei helyzetre. Előterjesztő: dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)</i>	14
<i>Dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	14
<i>Kérdések, észrevételek, válaszok</i>	16

Napirendi javaslat

1. **Tájékoztató a globális klímavédelmi rendszer működésével kapcsolatos időszerű nemzetközi és európai folyamatokról, a magyar kiotói kvótavagyonnal való hazai gazdálkodás eredményeiről**
Előterjesztő:
Bencsik János államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
2. **Tájékoztató a parlagfű elleni küzdelem időszerű feladatairól, a lakosság által 2010-ben az szja 1 %-ra tett rendelkezési nyilatkozat nyomán befolyt költségvetési összeg 2011. évi felhasználásáról és a védekezés koordinálásának intézményi feltételeiről**
Előterjesztő:
Dr. Kardeván Endre államtitkár, Vidékfejlesztési Minisztérium
3. **Tájékoztatás a GMO-val szennyezett vetőmag kereskedelmének és szabadföldi termelésbe alkalmazásának hazai szabályairól. A végrehajtás, továbbá a hatósági ellenőrzés helyzete Magyarországon, különös tekintettel a Baranya megyei helyzetre**
Előterjesztő:
Vidékfejlesztési Minisztérium képviselője

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Jávor Benedek** (LMP), a bizottság elnöke

Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Bácskai János (Fidesz)

Bányai Gábor (Fidesz)

Bodó Imre (Fidesz)

Fülöp István (Fidesz)

Schmidt Csaba (Fidesz)

Sebestyén László (Fidesz)

Dr. Aradszki András (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Bácskai János (Fidesz) megérkezéséig Bodó Imrének (Fidesz)

Bartos Mónika (Fidesz) dr. Nagy Andornak (KDNP)

Fejér Andor (Fidesz) Schmidt Csabának (Fidesz)

Koncz Ferenc (Fidesz) dr. Aradszki Andrásnak (KDNP)

Dr. Szili Katalin (független) Jávor Benedeknek (LMP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Bencsik János államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

Szalkay Gábor főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium, Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály)

Dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)

Dr. Vértes Csabáné biotechnológiai szakreferens (Vidékfejlesztési Minisztérium, Mezőgazdasági Főosztály)

Megjelentek

Feiler József főosztályvezető (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

Csányi Franciaska referens (Vidékfejlesztési Minisztérium, Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály)

Menyhért Tamás növénytermesztési és kertészeti igazgató (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 6 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

JÁVOR BENEDEK (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm a bizottság megjelent tagjait ezen az évadzáró bizottsági ülésünkön, és egyben szeretettel köszöntöm meghívott vendégeinket, az 1. napirendi ponthoz érkezett Bencsik János államtitkár urat és Feiler József főosztályvezető urat. Megállapítom, hogy a bizottság 8 személyes jelenléttel és 4 helyettesítéssel határozatképes, így meg tudjuk kezdeni a munkánkat.

Előjáróban az írásban kiküldött napirendet kell elfogadnunk. Kérem, hogy aki a napirendi javaslattal egyetért, az kézfelemeléssel jelezze. *(Megtörténik.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy megjelent a jogelőd Környezetvédelmi bizottság 2006-2010 közötti tevékenységéről szóló kiadvány, amely a Nagy Andor alelnök úr, valamint a Katona Kálmán által vezetett bizottság négyéves munkáját foglalja össze. A kiadványt valamennyi képviselő megkapta, és reméljük, hogy hasznosnak fog bizonyulni ez az összefoglaló az elmúlt négy év tevékenységéről, és ha majd a mi tevékenységünkről is készül hasonló összefoglaló, az legalább ilyen színvonalas és eredményes munkát fog tükrözni.

Tájékoztató a globális klímavédelmi rendszer működésével kapcsolatos időszerű nemzetközi és európai folyamatokról, a magyar kiotói kvótavagyonnal való hazai gazdálkodás eredményeiről

Előterjesztő: Bencsik János államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

1. napirendi pontunk a globális klímavédelmi rendszer működésével kapcsolatos időszerű nemzetközi és európai folyamatokról, a magyar kiotói kvótavagyonnal való hazai gazdálkodás eredményeiről szóló tájékoztató. Felkérem Bencsik János államtitkár urat, hogy a kérdésről tájékoztassa a bizottságot.

Bencsik János államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

BENCSIK JÁNOS államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Igyekeztünk egy még olvasható terjedelmű, de mégis informatív anyagot rendelkezésre bocsátani, amelynek minden egyes pontján nem kívánnék végigmenni. Ugyanakkor le kell szögezni, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium klímapolitikával foglalkozó főosztálya az elmúlt tíz hónapban szinte valamennyi munkatársával ebben a nemzetközi erőterben töltötte el az idejét, hiszen a cancúni konferencián kellett átvennünk az uniós elnökséggel kapcsolatos feladatokat, és azt követően épp a cancúni kezdeményezések végig vitelét kellett elősegíteni a soros elnökségi feladatok koordinálásában, amelynek az volt a lényege, hogy az 1992-ben Kiotóban meghozott egyezmény 2012 utáni jövőjét a közép-európai érdekek figyelembevételével lehessen befolyásolni, másrészt pedig elő lehessen készíteni azokat a folyamatokat, amelyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy Durbanben egy jelentősebb lépés után 2014-2015 tájkára már egy olyan új klímaegyezmény kerüljön előkészítésre, amelynek a keretei jóváhagyásra kerülhetnek, és csak részletkérdésekben lehet majd megállapodni.

Ebből az látható – és kollégáink, akik ezt a két hónapot külföldön töltötték, arról számoltak be –, hogy korábbi időpont nem igazán valószínűsíthető. A kiotói egyezmény 2002 utáni meghosszabbításához eleve nem minden ország adja magát, ez tehát csak részleges továbbfolytatás lehet átmeneti szabályozással. Részünkről nagyon fontos az, hogy a meglévő kvótavagyon hasznosíthatósága és a kibocsátás-kereskedelmi platform fennmaradása biztosított legyen. S az is világos – ahogy említettem –, hogy az új globális megállapodás létrehozása 2014-15 környékére valószínűsíthető.

Az elnökség idején 692 munkacsoportülést kellett a kollégáinknak levezényelni, elmondhatjuk tehát, hogy az egyik legbonyolultabb és legösszetettebb területet kellett koordinálnunk. Úgy értékelem, hogy a kollégák tisztességesen és rendben lebonyolították a tanácsüléseket és hozzásegítették az Európai Uniót a közös álláspont kialakításához. A végső tanácsi következtetések levonásánál lengyel barátaink – a huszonhétből egyedül – ugyan nem támogatták az előkészített dokumentációt, de ez nem jelenti azt, hogy az elkövetkezendő időszakban, a durbani felkészülés során ne lehetne korrigálni az európai uniós álláspontot. A nagy vita azon alakult ki, hogy a korábban 20 százalékos kötelező csökkentési kötelezettségvállalás 5 százalékkal megtoldható-e 2020-ig. Huszonhat tagállam, köztük Magyarország is egyetértett ezzel, de a lengyelek megvétózták.

Ezzel együtt is azt kell mondani, hogy a lengyel elnökségre oda kell figyelnünk, de immáron kívülről, nem soros elnökként, kicsit harcosabban és keményebben, a saját érdekeink figyelembevételével, ami persze jelentős mértékben egybeesik a lengyelek érdekével is, ami elsősorban a kvótakereskedelmi feltételek kedvező alakítására vonatkozik. Háromféle kvótával rendelkezünk, ezek közül a legnagyobb mennyiséggel az AAU esetében. Az elmúlt év ösze óta sikerült a nem túlságosan kedvező megítélésünkön némileg javítani, amihez az európai uniós elnökség jelentős mértékben hozzájárult. Felgyorsultak a korábbi vevőinkkel való elszámolások, így a még ZBR-ben meglévő források felhasználhatósága előtt is megnyílt a kapu, a spanyol kvótavevővel is sikerült megállapodnunk. A napokban egy kisebb épületenergetikai program elindítására kerülhet sor, és szakértői egyeztetés folyik egy másik termikus energiahasznosítással kapcsolatos program elindíthatóságáról. Ez azt is jelenti, hogy a korábban értékesített kvóták után meglévő források végfelhasználási idejéig, 2012 végéig ezen pénzeszközök felhasználása biztosítottá válhat. Régi és új kvótavevőkkel is folyik az egyeztetés.

A másik nagy csomag, az EU ETS rendszerében meglévő források vonatkozásában tőzsdei és aukciós megoldásokban is gondolkodunk. Ehhez megkezdődött annak a partnernek a kiválasztása, amely megfelelő referenciákkal rendelkezik ezen a területen, valamint a pénzügyi eszközök forgalmazása területén. Ebben az alrendszerben mintegy 6-8 milliárd forint bevételre számíthatunk. Ez sokkal inkább kalkulálható, mint az AAU esetében elkönnyvelhető bevétel, amelynek az értéke az elmúlt másfél esztendőben, épp a 2012 utáni időszak bizonytalansága miatt, jelentős mértékben esett.

Az ETS III. rendszer – amely 2013 és 2020 között fog megvalósulni – ugyancsak komoly feladatokat ró ránk. Néhány héttel ezelőtt jelent meg az Európai Bizottság határozata, amely határidőként ez év szeptember közepét határozta meg, addigra kell Magyarországnak is elkészítenie azt a jelentést, amelyben rögzíteni fogja, hogy a magyarországi villamosenergia-szektor számára kíván-e biztosítani átmeneti ingyenes kibocsátási egységet vagy sem. Ez alapvetően fogja befolyásolni, hogy a Magyarország által aukcionálható kvótamennyiség milyen mértékben áll rendelkezésre és azt milyen mértékben tudjuk majd a gazdaság zöldítését szolgáló fejlesztésekre és beruházásokra felhasználni.

A hazai klímapolitikával kapcsolatosan némi lemaradásban vagyunk, ugyanakkor már tavaly nyár végén ezt az ütemtervet határoztuk meg, látván, hogy a rendelkezésre álló 13-14 fős kontingens munkaerejét teljes egészében le fogja kötni az európai uniós elnökségi feladatok tisztességes elvégzése. Ezért abban maradtunk, hogy ez év első felében fogjuk előkészíteni a nemzeti éghajlat-változási stratégia módosításához szükséges felülvizsgálatot. Ennek érdekében létre is hoztunk egy tárcaközi éghajlatvédelmi munkacsoportot, amely ezt a jelentést első körben már megvitatta. Ennek alapján készül elő az éghajlat-változási stratégiára vonatkozó javaslatcsomag, amelyet kora ősszel a természetvédelmi és környezetvédelmi szakmai szervezetekkel is meg lehet vitatni, majd számításaink szerint még ennek az évnek a végére olyan állapotba lehet hozni, hogy a parlamenti vitáját is meg lehet kezdeni.

Ehhez kapcsolódik a fenntarthatósági stratégia, amelyet végül is a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács gondoz. Az előkészületek ott is elkezdődtek, az érintett tárcáktól a részanyagok bekérése folyamatban van. Nagy valószínűség szerint a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács az általa koordináltan elkészült fenntarthatósági stratégia tervezetét majd a következő év tavaszán fogja az Országgyűlés elé beterjeszteni, és annak az elfogadása a 2012. évi tavaszi ülészek végére prognosztizálható.

Az éghajlatvédelmi stratégia felülvizsgálatával és módosításával párhuzamosan ismételen előkerül a klímavédelmi kerettörvény kérdése is, amelynek a gazdája szintén a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács. Mi azt javasoljuk, hogy ennek a kerettörvénynek a gondozása kerüljön vissza a kormányzat asztalára. Csak abban az esetben várható az Országgyűlés részéről a korábbiakhoz képest kedvezőbb fogadtatás és csak akkor valószínűsíthető egy kerettörvény elfogadása, ha az nem kívülről történik, hanem belülről, és a végrehajtáshoz szükséges eszközök beépítése is megtörténhet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatót. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek van kérdése, észrevétele az elhangzottakkal kapcsolatban. *(Nincs jelentkező.)* Nekem lenne egy-két rövid kérdésem.

Kérdések, észrevételek, válaszok

Két pontosító, illetve kiegészítő jellegű kérdésem lenne. Államtitkár úr említette, hogy a 20-ról 25 százalékos mitigációs céllal való fellépést a 27 tagállam közül Lengyelország nem támogatta, ugyanakkor Magyarország július 1-jével éppen Lengyelországnak adta át az EU-elnökséget. Az Európai Uniónak az év végi durbani klímakonferencia előtt megkülönböztetett szerepe van abban, hogy a nemzetközi klímátárgyalásoknak képes lesz-e új lendületet adni. Az Európai Uniónak akár egyoldalúan is jelentős lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy a nemzetközi közösséget is határozottabb lépésekre tudja szorítani. Államtitkár úr szerint mennyire veszélyezteti az EU kezdeményező szerepének a visszaszerzését az, hogy egy olyan tagállam tölti be az EU-elnökséget, amelynek a klímacéljai ambiciózusnak a legnagyobb jóindulattal sem igazán nevezhetők. Hogy érzékelték a magyar elnökség során, hogy az EU-n belül milyen elképzelések vannak ezzel kapcsolatban, hogyan kívánja kezelni az Európai Unió ezt a helyzetet?

Államtitkár úr utalt rá, szeptember 30-ig le kell adni az EU felé, hogy Magyarország a villamosenergia-szektorban százszázalékos aukciókat bonyolít-e le, vagy kíván-e különleges eljárást kérve ingyenes kvótákat biztosítani a hazai energetikai szektornak. Ezzel kapcsolatban mi a kormányzati elképzelés? Lesznek-e ingyenes kvóták, kerül-e kiosztásra ingyenes kvóta – ezzel jelentős bevételtől fosztva meg a költségvetést, amit pont klímaintézkedésekre lehetne fordítani –, vagy a villamosenergia-szektorban a teljes kvótamennyiség aukciók formájában kerül kiosztásra? Köszönöm szépen.

Államtitkár úr!

BENCSIK JÁNOS államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Az Európai Uniónak az az érdeke, hogy egységes álláspont kialakításával segítse elő a kiotói időszak utáni átmeneti időben a klímafolyamatok sikeres alakítását, ezért azt prognosztizáljuk, hogy noha Lengyelország egyedülként nem értett egyet a 20-ról 25 százalékra történő kibocsátáscsökkentés elfogadásával, ez nem jelenti azt, hogy a durbani konferenciára nem alakítható ki egységes álláspont. Azt is látni kell, hogy a lengyelek a saját elnökségük idején a saját céljaik megfogalmazása tekintetében kissé visszafogottabb hangnemet kell, hogy megüssenek, hiszen innentől kezdve fél éven keresztül nekik is az lesz a feladatuk, hogy az egységes európai uniós álláspont kialakítását segítsék és ne a saját érdekeiket próbálják meg direktben érvényesíteni.

Óvatosan ugyan, de még egyszer meg kell jegyezni, hogy Magyarország tud segítséget nyújtani Lengyelország számára annak érdekében, hogy a közép-európai országok érdekei markánsabban kerüljenek megjelenítésre az Európai Unió egységes klímapolitikájában. Minden egyes közép-európai ország jelentős AAU-kvótával rendelkezik. Mi is, a lengyelek is abban vagyunk érdekeltek, hogy ez a vagyoni érték ne vesszen el, hogy ezt a saját energiahatékonysági, a megújuló energiával kapcsolatos fejlesztéseink számára forrásként rendelkezésre tudjuk bocsátani.

Az elkövetkezendő két-három hónapban nem az lesz a kérdés, hogy a 20-ról 25 százalékra való csökkentés tekintetében egyoldalú közösségi vállalással föllépünk-e úgy, hogy a harmadik feles országok, amelyek a nemzetközi együttműködésben az ENSZ égisze alatt részt vesznek, megteszik-e ugyanezt vagy nem teszik meg, hanem alapvetően az lesz a kérdés, hogy az Európai Unión belül a számunkra legfontosabb kérdésekben meg tudunk-e állapodni. Ezek pedig a kvóta- és emissziókereskedelmi kérdések. Ha ezekben meg tudunk állapodni, akkor nem tartom kizártnak, hogy a lengyel fél fel fog sorakozni a 26 európai tagállam mögé és ebben az időszakban el fogja fogadni a 20-ról 25 százalékra történő kibocsátáscsökkenés vállalását. Nekünk az a feladatunk, hogy ebben segítsük meggyőzni a lengyeleket, majd pedig közösen igyekezzünk meggyőzni az Európai Unió tagországait, a régieket és a nagyokat is, hogy a később csatlakozott közép-európai országok számára – amelyek kényszerű módon kénytelenek voltak elviselni a saját gazdaságuk jelentős visszaesését, amely komoly foglalkoztatási és társadalompolitikai következményekkel járt, de ennek mégis van egy ellentételezése, amely a kvótavagyonban ölt testet – a kvótavagyon az elkövetkezendő években is felhasználható legyen, hogy mérsékelhessük azokat az elszenvedett veszteségeket, amelyeket minden közép-európai ország kényszerűségből begyűjtött. Ezek a fejlesztések pedig alapvetően a mindennapi létfeltételeket tudják javítani, a környezet állapotát, az energiával való gazdálkodás hatékonyságát, ha úgy tetszik, mind közösségi, mind pedig egyéni, lakossági szinten a rezsiköltségek csökkentését, amelynek a mögöttesében ott kell legyen bizonyított formában a kibocsátott üvegházhatású gázok mennyiségének a csökkenése is. Tehát világosan és egyértelműen ki kell mutatni az elért üvegházhatású gázok csökkenésének a mértékét is. Mi úgy látjuk, hogy ebben jelentős előrelépés történhet az elkövetkezendő hónapokban, valamit valamiért alapon létrejöhet egy európai uniós megállapodás, kölcsönösen elismerve a nyugat-európai országoknak azt az érdekeltségét, hogy a saját, már felépülőben lévő vagy már felépült zöldiparuk további megrendeléshez juthasson a közösségen belül vagy azon kívül, mi, közép-európai országok pedig azt az érdekünket érvényesítjük, hogy a meglévő kvótavagyon ne értéktelenedjen el és felhasználható legyen a 2012 utáni időszakban.

Ami az EU ETS 2013-2020 közötti működésével kapcsolatos szándékot illeti, hogy a kormányzat biztosít-e az energiaipar számára ingyenesen hozzáférhető kvótákat: nos erről döntés még nem született. A peremfeltételek május végén jelentek meg, ez alapján készül egy kormány-előterjesztés, amelyet a kormány augusztus második felében fog megtárgyalni és róla érdemben döntést hozni. Komoly mérlegelés után kell az álláspontot kialakítani, hiszen egyrészt figyelembe kell vennünk, hogy a hazai villamosenergia-ipar versenyképességét miként tudjuk elősegíteni a közép-európai térségben, másrészt viszont azt is látni kell, hogy ha ingyenes kiosztás történik, akkor az jelentős mértékben le fogja csökkenteni annak a szabad kvótának a mennyiségét, amelyet a gazdaság zöldítésére és energiahatékonysági feladatokra tudunk fordítani. A kívülállók kevésbé tudják, hogy a 2013 utáni időszakra vonatkozó új csomagban már százmilliárdos tételekről beszélhetünk. Ilyen források sorsáról kell majd a kormánynak döntenie, hogy az a hazai villamosenergia-ipar versenyképességét fogja inkább szolgálni, vagy pedig ezek a források túlnyomó többségében az energiahatékonysági és megújuló energiás fejlesztések forrásául fognak-e rendelkezésre állni. Ebben kiforrott kormányzati álláspont még nincs, jelenleg folyik ennek az előterjesztésnek az

előkészítése, és ez ügyben az iparági szereplőkkel való egyeztetés is megkezdődött. Talán senkit nem ér meglepetésként: az iparág szereplői természetesen azt szeretnék, hogy ez az összeg számukra álljon rendelkezésre, ugyanakkor azt is látni kell, hogy Magyarország az általa vállalt kötelezettségeket az energiahatékonyság és a megújuló részarány biztosítása tekintetében pótlólagos források nélkül nem fogja tudni teljesíteni. Ezt a nagy dilemmát kormányzati szinten kell megoldani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Andor alelnök úr!

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Nem kérdezni akarok, hanem államtitkár úrral és a bizottsággal szeretnék megosztani egy információt. A múlt héten szerdán a Parlamentben volt egy nemzetközi konferencia, amelyet egy Globe nevű NGO közreműködésével a Magyar Országgyűlés szervezett. Ennek a Globe-nak azok a parlamenti képviselők a tagjai az Európai Parlamentből, illetve az európai uniós tagállamok bizottságaiból, akik energiapolitikával, a fenntarthatósággal és a környezetvédelemmel foglalkoznak. A kezdeményezésnek az volt a lényege, hogy a következő európai uniós költségvetési ciklusban – amely 2014-től lesz majd esedékes –, a 2020-as III-as célkitűzésben, tehát a CO₂-kibocsátásban, a megújuló részarányában, az energiahatékonyságban az Európai Unió Közép-Európát kiemeltebben kezelje, mint korábban, ugyanis ebben a régióban az EU által megfogalmazott célokat nem fogjuk tudni elérni.

Azért hoztam ezt szóba, mert államtitkár úr is említette, hogy azok a klímapolitikai eredmények, amelyeket elértünk, nagyrészt a közép-európai térségnek köszönhetőek, s ennek a konferenciának a konkrét témája az energiahatékonyság volt. Eredetileg egy magyar-lengyel kezdeményezés lett volna az alapja; magyar részről én vállaltam fel a kezdeményezést. A lengyelek nem tudtak eljönni, de majd Varsóban is lesz egy konferencia. Az ötlet az, hogy a magyar elnökség után a lengyelekkel összefogva tegyük egyértelművé az európai döntéshozók számára: ezt a térséget kezeljék külön, különben az Európai Unió se az energiahatékonysági, se a többi célkitűzést nem fogja tudni elérni. Erre egyébként az Európai Parlamentben is van fogadókészség. Ez nem kormányzati, hanem parlamenti szinten indult el, és talán segítheti azokat az elképzeléseket, amelyekről most is beszélünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Aradszki András képviselő úr!

DR. ARADSZKI ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Az elmúlt időszakban a bioetanolt tartalmazó termékek esetében a jövedéki adót növelte, illetve adót állapított meg az Országgyűlés. Mindannyian tudjuk, hogy a bioetanol előállításának összességében nem biztosítja kellő hatékonysággal az üvegházhatású gázok csökkentését. Ezt sokkal hatékonyabban lehetne elérni fűtőkorszerűsítéssel, a lakóházak és más ingatlanok takarékosabb fűtését biztosító beruházásokkal. Van-e lehetőség arra, hogy az ebből befolyt adótöbbletet ilyen célokra fordítsa a kormány? Magyarul hogy nagyobb összeggel támogassa a magánházak, lakóingatlanok fűtőkorszerűsítését.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Válaszadásra államtitkár úrnak adom meg a szót.

BENCSIK JÁNOS államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Én költségvetési kérdésekben nem tudok nyilatkozni. Itt alapvetően költségvetési és adópolitikai kérdéssről van szó, mint az agroüzemanyagok jövedéki adójával kapcsolatban is. De ha megengedi elnök úr, az államtitkárságunk ezzel kapcsolatos álláspontjáról szólnék pár szót.

Amikor a nemzeti megújuló cselekvési terv, majd a nemzeti energiastratégia előkészítésén dolgoztunk, akkor jó néhány fenntarthatósági problémával kellett

szembenéznünk az agroüzemanyagok, a biomassza-használat és a termálvíz-hasznosítás tekintetében, amely megmozgatta az érintett iparágakat. A rádióban és a tévében lehet hallani, az újságokban lehet olvasni arról, hogy a nagy ágazatok és a feltörekvő ipari érdekképviseletek egyetértenek a fő stratégiai irányokkal, ugyanakkor van némi morgolódás, dűnyögés a részletkérdéseket illetően. Én ezt alapvetően jónak ítélem meg, mert ez azt jelenti, hogy a fenntarthatósági kritériumok megállapítása területén a korábbiakhoz képest egyértelműbb és szigorúbb irányba mozdulunk el. Ez érinti az agroüzemanyagok kérdését is.

A legtöbb ezzel kapcsolatos jogosítvány a Vidékfejlesztési Minisztériumnál van. Minden egyes fenntarthatósági kritérium megállapítása tulajdonképpen ott van. Viszont éppen azért, hogy a megújuló energiahasználat elterjedése elől eltakarítsuk a felesleges akadályokat és jelentős mértékben csökkentsük a bizonytalanságot, szükség van arra, hogy ezek a fenntarthatósági kritériumok rendeleti szinten is világosan és pontosan megfogalmazásra kerüljenek. Éppen ezért kezdeményeztük a VM-nél, hogy ezekben a kérdésekben minél gyorsabban szülessen döntés. Többek között ennek köszönhető, hogy a kormányzat elvárásainak megfelelően megtörtént az erdei biomassza faválasztékolásával kapcsolatos szabályok szigorítása, még az őszi időszakban biztosítottá válik a rendeletekbe történő átvezetése, és onnantól kezdve ugyan nem lesz megakadályozva az, hogy az erdei biomassza energetikai célra hasznosuljon, de annak az ellenőrzése mind erdészeti, mint energetikai oldalon jelentős mértékű szigorítással lesz mederbe terelve, ami energetikai oldalon a kötelező minimumhatásfok megállapításával, a felső kapacitáshatár rögzítésével és az energiatermelés hőoldali hasznosításának a preferálásával fog kiegészülni.

Ugyanígy az agroüzemanyagok vonatkozásában is megállapodásra jutottunk. A bioetanolt nem emelném ki ebből a körből, mert a magyarországi 10 százalékos bekeverési kötelezettség egészét tekintve mégiscsak egy részletkérdés az E85, nekünk pedig egészében kell tekinteni az uniós kötelezettségek teljesítését. Már most rögzíteném: egyetértettünk azzal, hogy jövedékiadó-kötelezettség alá kell vonni az agroüzemanyagokat – az E85-öt is –, de annak a mértékén lehet vitatkozni. Mi egy kicsit túlzónak ítéltük meg a nettó 40 forintos jövedéki adót. Számításaink szerint 25-30 forint körül lett volna az a nettó érték, amely alapján az elkövetkező egy évben eldőlt volna, hogy milyen prosperálással tudnak működni. Annyi bizonyos, hogy a hagyományos üzemanyaggyártókkal és –forgalmazókkal való összevetésben jelentős extraprofitra tudtak szert tenni az iparág szereplői úgy, hogy fenntarthatósági szempontból sok tekintetben aggályos ennek az üzemanyagnak az előállítása.

Éppen ezért figyelembe véve az Európai Unió által ránk rótt kötelezettségeket, a VM-mel együtt megvizsgáltuk, hogy a Magyarországon jelenleg rendelkezésre álló etanoltermelési kapacitások elegendők-e vagy sem. Meg kellett állapítani, hogy az egy működő és egy építés alatt lévő etanolgyár 2018-ig Magyarország európai uniós kötelezettségeinek a végrehajtását tökéletesen ki tudja szolgálni. Tehát 2018-ig a jelenlegihez képest nem is nagyon kellene etanoltermelési kapacitásnak belépnie. A kötelezettséget illetően 2020-ig kerekítve mintegy évi 500 ezer tonnáról beszélünk, ez azt jelenti, hogy 2018 után még egy közepes méretű etanolgyártó kapacitás beléphetne.

Azzal is szembesülni kellett, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium jogelődjénél az elmúlt években kiadtak bioetanol gyártását biztosító üzemlétesítési engedélyeket, ami összességében mintegy 800 ezer tonnás kapacitást valósítana meg. Arra kértük a VM-et, próbáljanak utánanézni, hogy ezek az engedélyek még joghatályosak-e, vagy már lejárt a határidejük. Egészen kicsi agroüzemanyag-manufaktúrának is adtak ki létesítési engedélyt, ahol semmi nem mozdult az elmúlt években. Meg kell nézni, hogy ezek már lejártak-e, és ha lejártak, akkor ki kell húzni őket sorból, illetve meg kell nézni, hogy melyek rendelkeznek még jogosultsággal, és az alapján kell meghatározni, hogy az elkövetkezendő időszakban van-e még lehetőség arra, hogy új kvóta kiosztásra kerüljön. Erre vonatkozóan kell készíteni egy kormány-előterjesztést és a kormánynak kell döntenie arról, hogy az elkövetkezendő kilenc

esztendőben, 2020-ig a már meglévő és most épülő kapacitás mellett milyen mértékben enged létrejönni agroüzemanyag-gyártó kapacitást. Nagyon szigorú fenntarthatósági kritériumokat kell megállapítani ebben a kérdésben, és tervezni kell.

Aradszki képviselő úr felvetette az adó kérdését. Most nem kormányzati álláspontot mondok. Visszatérve a korábbi témához, az EU ETS III., a 2013-2020-as kvótakereskedelmi időszakhoz: nem feltétlenül csak abban lehet gondolkodni, hogy a villamosenergia-ipar ingyenes kvótaátadásban részesüljön annak érdekében, hogy egy modernizációs cselekvési tervet végre tudjon hajtani. Ezt adózási eszközökkel is lehet segíteni. A következő két hónapban érdemben meg kell vizsgálni annak a lehetőségét is, hogy a rendelkezésünkre álló kvótát hogyan lehet a leghatékonyabban energiahatékonysági és megújuló energiás fejlesztésekre felhasználni, és az adózási környezet módosításával hogyan lehet ösztönözni a villamosenergia-ipar szereplőit arra, hogy az energiatermelés határfokát jelentős mértékben növeljék, s ezzel együtt a kibocsátás mértékét csökkentsék. Nem lehetetlen összeegyeztetni ezeket a szempontokat. Ha jó adózási és pályázati rendszerek kerülnek egymás mellé, akkor a rendelkezésre álló források optimális felhasználásával már az évtized közepén, második felében el tudjuk érni mind a két célt, az energiatakarékosság hatékonyságának a javulását és a hazai villamosenergia-ipar korszerűsítésének az elindulását is.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Van-e még kérdés, megjegyzés? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, a napirendi pont tárgyalását lezárom. Megköszönöm államtitkár úrnak, hogy tájékoztatta a bizottságot.

Tájékoztató a parlagfű elleni küzdelem időszerű feladatairól, a lakosság által 2010-ben az szja 1 %-ra tett rendelkezési nyilatkozat nyomán befolyt költségvetési összeg 2011. évi felhasználásáról és a védekezés koordinálásának intézményi feltételeiről

Előterjesztő: Szalkay Gábor főosztályvezető-helyettes, Vidékfejlesztési Minisztérium

2. napirendi pontunk a parlagfű elleni küzdelem időszerű feladatairól szóló tájékoztatás, amelyet Szalkay Gábor főosztályvezető-helyettes úrtól fog a bizottság megkapni. Megadom a szót főosztályvezető-helyettes úrnak.

Szalkay Gábor főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

SZALKAY GÁBOR főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium): Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait és a megjelent vendégeket. A parlagfű-mentesítés aktuális kérdéseiről immáron ötödik alkalommal adunk számot a Fenntartható fejlődés bizottságában. Oláh Lajos alelnök úr is többször kiemelte – legutóbb múlt héten csütörtökön, amikor a média és az önkormányzatok kapcsán voltunk itt –, hogy a parlagfű-mentesítés, a parlagfű elleni küzdelem kérdése túlnyúlik a vidékfejlesztési tárca határain, inkább társadalmi, szociálpolitikai és egészségügyi kérdés, hiszen az allergia a parlagfű virágzásának a megkezdésétől – ez a gyomnövény az 1910-es megjelenését követően 2010-re az országos gyomfelvételezés alapján az első helyre került – 2 millió ember életét keseríti meg.

A vidékfejlesztési tárca és a kormányzat kiemelt prioritásként kezeli a parlagfű terjedésének a megállítását, visszaszorítását. Az Európai Unió országai közül Magyarország a legfertőzöttebb. A többi európai államban most próbálnak valamilyen szabályozást készíteni. Magyarországon a szabályozásra, a kötelező védekezésre és az irtásra szolgáló jogi és törvényi keretek 2004 óta vannak hatályban. A Vidékfejlesztési Minisztérium Parlagfű Munkabizottsága 2010-ben elhatározta, hogy felülvizsgálja az elmúlt hat év tapasztalatait, és a nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével meghatároz egy stratégiát. Ez a stratégia márciusban elfogadásra került, és ennek nyomán készült el az adófizetők 1 %-os felajánlásának a felosztása 2011-re, ami 1 milliárd 83 millió forint.

Azt elfelejtettem mondani – ami nem csoda, mert nemcsak a téma komplex, hanem az egész megközelítés és az VM stratégiája is a parlagfű-mentesítés kapcsán –, hogy az összes kérdésre egyben válaszolnék is, és ha valami kimarad a napirendi pontok kapcsán, akkor azt utólag válaszolom meg. Aztán szeretném kimenteni államtitkár urat, aki főállatorvosi ülésen vesz részt Brüsszelben és engem kért meg, hogy tájékoztassam a bizottságot.

Tehát az adófizetők 1 milliárd 83 millió forintot ajánlottak fel parlagfű-mentesítésre, amiből a VM stratégiája nyomán 542 millió forint felosztásra került, 542 millió forint pedig zárolva lett. Most van az Országgyűlés előtt a zárolás feloldása, és ez a pénz is konkrét parlagfű-mentesítési programokra lesz felhasználva. A kormányzat ezenkívül jelentős összeggel egészíti ki az adófizetők 1 százalékos felajánlásait, hogy ezzel is hozzájáruljon a parlagfű-mentesítéshez.

A múlt hét csütörtöki ülésen már beszámoltunk róla, de most is fontosnak tartom megemlíteni, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium stratégiáját kibővítve és több tárcával – a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal, a Nemzetgazdasági Minisztériummal, a Nemzeti Erőforrás Minisztériummal és a Belügyminisztériummal – egyeztetve elfogadás alatt van, a végső egyeztetés stádiumában van a parlagfű-kormánystratégia kiadása, a BM-stratégiára felfűzve a többi tárca feladatait. Ezenkívül a Vidékfejlesztési Minisztérium Parlagfű Munkabizottságába folyamatosan meghívásra kerültek az Allergia-parlagfű Kerekasztal képviselői, és különös figyelmet fordítottunk a Parlagfűmentes Magyarországért Egyesület véleményére is. Külön szeretném megköszönni elnök asszony és az egész egyesület munkáját, hogy a kormányzat munkáját kiegészítve segíti azt a stratégiát, azt az irányvonalat, amely az állampolgárok önkéntes jogkövető magatartására irányul. Június 30-a az a törvényi határidő, amikortól kezdve az összes földhasználónak, földtulajdonosnak, de minden magyar állampolgárnak törvényi kötelezettsége, hogy a tőle elvárható módon és a törvényt betartva irtsa a parlagfűvet. De a jogszabályi kötelezettségen túl minden magyar állampolgárnak – legyen szó gazdálkodókról vagy kisebb kertek tulajdonosairól, közútkezelőről, önkormányzatokról – erkölcsi kötelessége is, hogy tegyen a parlagfű-mentesítés érdekében.

A Vidékfejlesztési Minisztérium a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal és az Önkéntesség Európai Éve 2011 programmal együttműködve pályázatot írt ki „Parlagfűmentes település” címen. Hatszáz pályamű érkezett be és 205 önkormányzat nyert 250 ezer forintot helyi parlagfű-mentesítési programok végrehajtására, információátadásra és tájékoztatásra, de emellett konkrétan a mentesítéshez szükséges eszközök, védőfelszerelések beszerzése is lehetővé vált e program keretében. Ennek a végrehajtására június 30-a volt a határidő, de néhány önkormányzat csúszik a megvalósítással, a végrehajtás tehát még ma is tart. Az önkormányzatoknak július 30-ig kell beszámolni ezeknek a mentesítési programoknak, akcióknak a sikeréről. A BM Hírlevelében tájékoztattuk az összes önkormányzatot arról, hogy megvalósult ez a program, és ennek az önkéntes akciónak a példáját követve a többi önkormányzat is szervezhet hasonló akciókat, esetleg több önkormányzat együttműködve is megvalósíthat hasonló mentesítési programokat.

A Nemzetgazdasági Minisztérium gondozásában meghívásos pályázat kiírására került sor közfoglalkoztatási program támogatására a parlagfű által legfertőzöttebb kistérségek számára, ahol 2079 regisztrált álláskereső két hónapon keresztül napi hat órában végezhet konkrét parlagfű-mentesítést. Ezenkívül a közfoglalkoztatási programok lehetőséget biztosítanak általános területrendezésre, gyommentesítésre, ahol a többi allergén gyomnövény mellett a közfoglalkoztatásban részt vevők konkrétan parlagfű-mentesítési feladatokat is elláthatnának.

A Vidékfejlesztési Minisztérium folyamatosan kapcsolatot tart az önkormányzatokkal, egyeztetett a Nemzeti Közútkezelővel, valamint felhívtuk a megyei kormányhivatalok növény- és talaj-védelmi igazgatóságai gyombiológus és herbológus szakembereinek a figyelmét és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 3 ezer tagjának is

kértük a segítségét, hogy akár gazdálkodók, akár kerttulajdonosok, akár a közútkezelő önkormányzatok részéről érkezik megkeresés a helyi szinten legmegfelelőbb mentesítési eljárás végrehajtására vonatkozóan, akkor mindenképpen működjenek együtt. Több településről érkezett már visszajelzés arra vonatkozóan, hogy ez az együttműködés megvalósult és elindultak a mentesítési programok, az önkormányzatokkal és a gazdálkodókkal is sikerült szorosabbra fűzni a kapcsolatot és olyan információkat átadni, amelyekkel még a virágzás előtt segíteni tudnak. A parlagfű egy-két héten belül elkezdi virágozni, de már most is lehet találni virágzó egyedeket, ezért mindenképpen szükséges, hogy aki még teheti, feltétlenül kezdje el a védekezést. Erre figyelemfelhívó kampányokat is szervezünk a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal honlapján az önkormányzatoknak, de a gazdálkodók is találhatnak ott hasznos információkat, különösen a napraforgós területek és egyéb kultúrák vonatkozásában aktuálisak ezek. Jelen pillanatban a gabonatarlók jelentik a legnagyobb kockázatot. Az MgSzH honlapján elérhetők azok az információk, amelyekkel a gazdálkodók a megfelelő szakmai háttérrel el tudják végezni a napraforgótarlók mentesítését. A mechanikai irtás az egyik legolcsóbb és leghatékonyabb módja a parlagfűterjedés megakadályozásának és a nedvesség visszatartásának.

Aktuális kérdésekkel a hatóság is készül. Mint már mondtam, 542 millió forint került felosztásra parlagfű-mentesítésre a BM-előirányzat kapcsán. Az együttműködő hatóságok, a megyei kormányhivatalok növény- és talajvédelmi igazgatóságai, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, a földhivatalok, a Földmérési és Távérzékelési Intézet plusz feladataira került elkülönítésre jelentősebb összeg. Ezenkívül kiemelt feladat az aerobiológiai hálózat működtetése. Az aerobiológiai hálózat – amely az aktuális pollenhelyzetről ad tájékoztatást; ez eddig utójelzésként működött és nem tudta időben felhívni az allergiások figyelmét az esetleges veszélyekre – korszerűsítésére és működésének a biztosítására szolgáló összeg a napokban átadásra kerülhet. A hatósági munkában a parlagfűmentes területek felderítése eddig is nagy feladatot jelentett a hatóságnak. A hatóság egy teljesen új felderítési módszert, egy helikopteres felderítési módszert tervez bevezetni, amelyet négy területen tervezünk elvégezni. Ezáltal sokkal nagyobb területet jóval nagyobb hatékonysággal sikerül majd a hatóságnak felderíteni. Ennek azért lesz különös jelentősége, mert a felderítéseket egy sajtókampány előzi meg. Ezzel az új felderítési módszerrel is az állampolgárok jogkövető magatartását próbáljuk kierőszakolni. Ezzel a régi módszernél sokkal könnyebb lesz a parlagfüves területeket megtalálni és beazonosítani. Mivel nagy médianyilvánosságot fog kapni az új felderítési módszer, gyakorlatilag senki nem tud elmenekülni a hatóság látóköréből, nem tud kimaradni senki a szankcionálásból azért, mert a terület nehezen vagy egyáltalán nem megközelíthető. Reméljük, sikerül rábírnunk az földhasználókat a mentesítésre még azelőtt, mielőtt szankcióra kerül sor. A szankció tehát csak egy legutolsó eszköz a hatóság kezében. Bízunk benne, hogy az új módszerek sikerre vezetnek és az állampolgárokat sikerül jobb belátásra bírni, és nem a jogszabályok kijátszására, hanem az önkéntes jogkövető magatartásra nevelni.

A hatósági felderítési módszerek mellett a Parlagfűmentes Magyarországért Egyesület területi felvételezési módszerének alkalmazására is van elkülönített összeg. Amikor majd ez év végén, a következő év elején sikerül ezeket összehasonlítani, a jogszabályok módosításával is szeretnénk még hatékonyabbá tenni a felderítést. De a felderítésnek és a szankcionálásnak egyaránt a mentesség elérése a célja, és e tekintetben szeretnénk minél jobb eredményt elérni mind a külterületeken, mind a belterületeken.

Tudjuk, hogy a gondot okozó pollen nagy része külterületekről, mezőgazdasági területekről származik, ezért szeretnénk a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarán keresztül a gazdálkodóknak különböző programokon keresztül olyan képzést adni, melynek során nemcsak a parlagfűmentes védekezést tanulják – persze ez lenne a képzések elsődleges célja –, hanem az általános gazdálkodási ismereteket is. Lehetőséget kívánunk

biztosítani arra, hogy a különböző gazdaképzéseken, de nemcsak ott, hanem közép- és felsőoktatási intézményekben is megismerjék a parlagfű-mentesítés fontosságát és megtanulják annak szakszerű végrehajtását.

Lényeges még kiemelni, hogy különösen fontos az újabb tudományos kutatás-fejlesztési eredmények felhasználása. Például az, hogy a gazdálkodók időben tudjanak a gyomirtó szerek rezisztenciájának a kialakulásáról, és mielőtt használnak egy gyomirtó szert, értesüljenek erről. Ilyen és hasonló kutatás-fejlesztési programok támogatása is szerepel a terveink között.

Remélem, hogy csökkenni fog a bírságok száma, valamint hogy a munkánk eredményeként mérhetően csökkenni fog a pollenkoncentráció. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen főosztályvezető-helyettes úr részletes tájékoztatását. Kérdezem, hogy kinek van kérdése, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)*

Nagyon szépen köszönjük a beszámolót. Remélem, hogy a jegyzőkönyvből majd Oláh Lajos alelnök úr is tájékozódik az itt elhangzottakról.

Tájékoztató a GMO-val szennyezett vetőmag kereskedelmének és szabadföldi termelésbe alkalmazásának hazai szabályairól. A végrehajtás, továbbá a hatósági ellenőrzés helyzete Magyarországon, különös tekintettel a Baranya megyei helyzetre. Előterjesztő: dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)

3. napirendi pontunk a közelmúltban nyilvánosságra került GMO-val szennyezett vetőmagügy kapcsán a vetőmag-kereskedelem, illetve a konkrét ügy részleteiről való beszámolás. A Vidékfejlesztési Minisztérium részéről Feldman Zsolt helyettes államtitkár úr lesz a napirendi pont előadója. Megadom a szót helyettes államtitkár úrnak, hogy tájékoztassa a bizottságot a történetekről és a kapcsolódó szabályozási elemekről.

Dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

DR. FELDMAN ZSOLT helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Sok szeretettel köszöntök mindenkit. Igyekszem a mai napon rendelkezésemre álló információk alapján tájékoztatást nyújtani az önök számára. Ha messzebből kívánom megközelíteni a kérdést: alapvetően azzal a problémával szembesültünk, hogy – főleg a kukoricában – a nemesítés olyan országokban történik, amelyek a GMO-termesztés tekintetében megengedőbbek Magyarországnál, éppen ezért ahogy az ottani GMO-val érintett területek nagysága nő és onnan érkeznek a vetőmagok, a véletlenszerű szennyeződések kockázata nálunk is nő. Nem véletlenül történtek azok az intézkedések, amelyekről majd röviden szólni fogok.

Tekintettel arra, hogy a vetőmagtermesztésben se az EU-ban, se nemzetközi szinten nem léteznek olyan határértékek és szabványok, amelyeket nekünk kötelező módon használnunk kellene, Magyarország azt a gyakorlatot folytatja, amely a 0 százalékos tolerancia elvét jelenti és azt, hogy nincs olyan tolerált érték Magyarország számára a vetőmagszennyezés tekintetében, amit el tudna fogadni. Ennek a fenntarthatósági, a környezetvédelmi és a biodiverzitással összefüggő szempontokon túl természetesen van gazdasági vetülete is, hiszen a legtöbb exportra kerülő kukorica esetében nagyon fontos kiszállítási háttérköörülmény, hogy GMO-mentességi igazolást tudunk kiállítani az adott tételről. És azt az általános politikai irányvonalat is követjük, amelyet az 53/2006-os országgyűlési határozat is rögzít számunkra.

De hogy kicsit konkrétabb vizekre evezzek: a mostani megsemmisítési eljárások a 2003. évi LII. törvény – amely a növényfajták állami elismeréséről és a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szól –, valamint ennek egy végrehajtási rendelete, a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló

48/2004-es FVM-rendelet alapján történnek. Tehát a vetőmagra vonatkozó szabályok alapján történnek a mostani eljárások. Lényegében ezek a jogszabályok rögzítik azt, hogy Magyarországon a vetőmagtétel nem tartalmazhatnak GMO-t. Ez az alapja annak, hogy az MgSzH a szennyezett tételek tekintetében eljárhat.

Jogszabályban van rögzítve az is, hogy minden GMO-szennyeződést tartalmazó vetőmagtétel forgalomba hozatala jogszabálysértő. A vetőmagtörvény 27. § c) pontja alapján a növénytermesztési hatóság a jogszabályok megsértése esetén az előállító költségére elrendeli a más célra fel nem használható szaporítóanyag megsemmisítését. Ez tehát a jogalap. Ez természetesen nemcsak a vetőmagra vonatkozik, hanem – mint jelenleg – arra az esetre is, ha szennyezett vetőmagból kikelt állomány tekintetében kell eljárni. Most erről van szó és nem génmódosított vetőmagról. Szennyezett vetőmagtétel kerültek az országba és azokat használták fel a termelők. Itt is az előbb ismertetett szabályok az irányadók, ezért ezeket a tételeket is meg kell semmisíteni.

Tekintettel arra a már ismertetett jelenségre, hogy növekvő kockázatot jelent Magyarország számára az ilyen típusú vetőmagok országba kerülése, a Vidékfejlesztési Minisztérium márciusban fokozott ellenőrzési rendszert, valamint egy jogszabálymódosítással ennek a jogi alapjait is megteremtő ellenőrzési módszert vezetett be, ezzel erősítve a korábbi ez irányú gyakorlatot – eszerint a harmadik országokból érkező vetőmagtégeket be kell jelenteni és az MgSzH ez alapján tud tételvizsgálatot végezni –, másrészt az Európai Unió belülről érkező állományok esetében erősítette a szűrőpróbaszerű ellenőrzések lehetőségét és erejét.

El kell mondani, az MgSzH az ellenőrzések során azt vizsgálja, hogy hová kerül a vetőmag, mert alapvető érdekünk a nyomon követés, hisz így azonosítható, hogy adott esetben a szennyezett vetőmag mely termelőkhöz kerül, mely területeken kerül vetésre. Az elmúlt időszakban végzett munkának is az az elsődleges célja, hogy ezeket azonosítani lehessen, és a hatóság fel tudja térképezni és be tudja azonosítani ezeket a táblákat, ezeket a termelőket.

Információim alapján július 8-ig 940 hektáron került megsemmisítésre a GMO-szennyezett vetőmagból kikelt állomány. Bognár Lajos helyettes államtitkár úr pénteken tájékoztatta a mezőgazdasági bizottságot, új információ azóta lényegében nem keletkezett. A termés 980 hektáron – ahogy az a különböző bizottságokban elhangzott és a sajtóban is megjelent – megsemmisítésre került, mégpedig Baranya megyében, aztán Létavértes környékén, valamint Szolnok és Fejér megyében. De hogy kicsit konkrétabb legyenek: Baranya megyében – erre irányul a tájékoztatás altémája – 370 hektáron került megsemmisítésre részben pioneres, részben monsantós tétel. Létavértes környékén a puffer területekkel együtt mintegy 400 hektárnyi területről van szó, azért, mert ahol a táblák azonosítása nehézségekbe ütközik, ott egy megfelelő izolációs távolságot is kell tartani, és a megsemmisítés ezek tekintetében is hatályosul. Itt a termés 277 hektáros konkrét szennyezett területen és 182 hektáros puffer zónás területen került megsemmisítésre. Szolnok és Fejér megyében összesen 177 hektár került megtisztításra. Az említett területeken ezek a konkrét intézkedések történtek.

A hatósági labor folyamatosan és ütemesen végzi azokat a vizsgálatokat, amelyek alapján a fenti tételek szennyezettsége is megállapításra került. Hangsúlyozottan fokozott figyelmet fordítunk ennek a munkának az ütemes folytatására, mert az az érdekünk, hogy minden olyan tétel kiszűrésre kerüljön, amely GMO-szennyezett vetőmagot takar. Hangsúlyozni kell, hogy az említett tételek még a virágzás előtti stádiumban kerültek megsemmisítésre, ilyen értelemben további veszélyforrást nem jelentenek.

A jövőben is hasonló szigorral és eréllyel kívánunk fellépni az ilyen típusú szennyezések megakadályozása érdekében, és fontosnak tartjuk – bár ebbe közvetlen beleszólásunk nincs –, hogy a termelők kártalanítása valamilyen formában megtörténjék, mert

biztos vagyok benne, hogy a termelők önhibájukon kívül kerültek olyan helyzetbe, hogy a területükön lévő állományt a hatóság megsemmisítette.

Ezzel a lényegi információkkal tudok szolgálni a bizottságnak, és kérdés esetén kollégáimmal együtt igyekszünk a legjobb tudásunk szerint válaszolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Kérdezem, hogy kinek van kérdése, észrevétele. Nagy Andor alelnök úr!

Kérdések, észrevételek, válaszok

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Elég régóta foglalkozunk a bizottságban a GMO-üggyel, amely Magyarország számára stratégiaileg fontos, és már elég sok részletét ismerem is. Valamennyien tudjuk, hogy van egy küzdelem a GMO-pártiak és a GMO-t ellenzők között, amely küzdelem különböző szinteken jelenik meg. Megjelenik az üzleti világban is, de megjelenik politikai szinten is. Magyarország nemrégiben egyfajta diplomáciai sikernek köszönhetően továbbra is meg tudta őrizni a számunkra egyébként fontos GMO-mentességét.

Ha a Monsanto és a Pioneer szemszögéből nézem a dolgot, akkor még azt is mondhatnám, érthető, hogy „próbálkoznak” valamivel. Végig azon gondolkodtam, hogy derült ki ez az egész ügy. A 4,5 millió hektárhoz képest a 940 hektár nem nagy tétel, de nem is kevés. Ez valószínűleg nem véletlenül történt. A termelőkről sok mindent el lehet mondani, de engem meglepne, ha ők teljesen önhibájukon kívül kerültek volna ebbe a helyzetbe. Én ismerek is olyan termelőt, aki szívesen átállna GMO-s termesztésre, mert azzal sokkal jobb a hozamok. Érdekes lesz ez a küzdelem!

Az a gyorsaság és hatékonyság, ahogy erre reagáltunk, talán példamutató lesz és nem fordul elő többé olyan kísérlet, mint a mostani. Ha jól értettem államtitkár úr beszámolójából, egyértelműen a forgalmazókat tartják hibásnak a történetekért. Szeretném megkérdezni, felfedezhető-e szándékosság abban, ami a forgalmazók részéről történt. A termelőket most zárójelbe helyezem, bár, mondom, meglepne, ha ők nem tudtak volna arról, hogy mit vetnek el, mert a magyar parasztember van annyira gondos, hogy tudja, mit vet a földjébe.

Ha a szándékosság a vizsgálatok során megáll, akkor az tekinthető-e ez egyfajta hadüzenetnek? Mert itt az erők továbbra is küzdenek egymással, ez a meccs még európai szinten sem dőlt el. Számtalanszor hallok olyan megjegyzéseket, hogy a GMO-s termékek úgymint itt vannak a magyar élelmiszerpiacon például a szójatermékekben vagy takarmány formájában. Ebből a példából kiindulva érdemes lenne az egész ügyet egy kicsit komolyabban venni, hogy melyek azok a területek, ahol a GMO-s termékek akár élelmiszer, akár takarmány formájában jelen vannak. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Nekem is lenne két rövid kérdésem. Alelnök úr nagyjából elmondta, amit én is kérdezni szerettem volna, két kérdésem mégis lenne.

Az egyik: van-e biztos információ arról, hogy nem GMO-val szennyezett kukoricát vetettek el, hanem – ismereteim szerint – egy 0,7 százalékos körüli szennyezés jelent meg az egyébként nem GMO-kukoricában? Ez a szennyezés hol következett be? A vetőmag már az előállítónál szennyeződött, a forgalmazónál vagy a termelőnél? Milyen információja van erről a minisztériumnak?

Milyen további intézkedéseket tervez a minisztérium? Most 940 hektárról beszélünk, de az idén már volt GMO-szennyezés Bóly térségében szójában is. Tehát mondhatjuk azt, hogy a GMO-szennyezés jelen van Magyarországon, a kérdés csupán az, hogy a fertőzött területeket megtalálja-e a hatóság vagy sem. Ez felveti azt a kérdést, hogy az utólagos ellenőrzés, illetve a jelenlegi ellenőrzési rendszer kellően hatékony-e abból a szempontból, hogy kiszűrje a GMO-szennyezés megjelenését a piacon. Nem volna-e szükség valamilyen

sokkal komolyabb és szigorúbb előzetes ellenőrzési eljárásokra? S azt is szeretném megkérdezni, hogy a keletkezett kár kinek a számláját fogja terhelni, a forgalmazóét vagy az előállítóét. Mert itt vannak költségei a kormányzati intézkedéseknek, aztán van kára a termelőnek, akinek nemcsak az a kára, hogy a vetést meg kellett semmisíteni, hanem az is, hogy az idén már nem is tud vetni, neki tehát egy teljes éves kieséssel kell számolnia. A kárigényt ki és kivel szemben fogja érvényesíteni?

Bácskai János képviselő úr!

DR. BÁCSKAI JÁNOS (Fidesz): Jelenleg van-e lehetőség szankcionálásra, illetve terveznek-e ilyet?

ELNÖK: Megadom a szót helyettes államtitkár úrnak, hogy reagáljon az elhangzottakra.

DR. FELDMAN ZSOLT helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Természetesen termelői körökben is folyik az a szakmai vita, amely több szempontból mérlegeli a génmódosított és nem génmódosított növények termesztését. Azt gondolom, Magyarországon mindenki tisztában van azzal, hogy ezeknek a növényeknek a termesztése tilos, ezért én nem feltételezem senkiről, hogy génmódosított vagy génmódosítással szennyezett vetőmagot kívánna a saját termőföldjébe juttatni. Hadd éljek én ezzel a feltételezéssel! A szándékosság tekintetében nem mernék nyilatkozni, hiszen egy adott vizsgálat során különböző tények kerülnek megállapításra. Magyarország nemcsak tiltja, de Magyarországnak az általam korábban elmondott biodiverzitással, fenntarthatósággal, agrárgazdasági érdekekkel összefüggésben nem is érdeke szennyezett vetőmagok előállítása. Minden ilyen jelenség kárt okoz Magyarországnak és a magyar gazdaságnak, éppen ezért akár van szándékosság a dolog mögött, akár nincs, a mi dolgunk az, hogy mindenképpen fellépjünk ez ellen és biztosítsuk az általunk vallott elvek gyakorlati megvalósulását.

Hol keletkezett a szennyezés? Vélhetőleg a vetőmag-előállítás során. Ez persze csak feltételezés, hiszen nincs bizonyító erejű okiratom arról, hogy ez valóban így lenne. A munkafolyamatot, illetőleg a vetőmag útját ismerve vélelmezhetően a vetőmag-előállítás során keletkezhetett a szennyezés.

Elnök úr azt kérdezte, hogy hatékony-e a rendszer. Az, hogy a harmadik országból érkező import tekintetében egyfajta kötelező bejelentést írtunk elő, azt a határt jelenti, ameddig el tudunk menni, hiszen a hatóság nézi ezeket a tételeket. Ahogy már korábban is említettem, ilyen típusú előzetes vizsgálati kötelezettséget az EU-n belüli tételek tekintetében nem tudunk előírni, még akkor se, ha minden bizonnyal ez jelentené a lehető legnagyobb biztonságot. Ilyen típusú szabályozásra jelenleg nem látunk lehetőséget. Amire lehetőség van, az a hatósági munka erősítése, azoknak a feltételeknek a javítása, amelyek között a hatóság dolgozik. Másrészt pedig azt gondolom, hogy a mostani intézkedések is bírnak olyan elrettentő, preventív erővel, ami kellő óvatosságra és sokkal nagyobb elővigyázatosságra fogja bírni azokat a szereplőket, akik az EU kereskedelmi szabályainak a lehetőségeit kihasználva vetőmagot hoznak Magyarországra. Az ilyen típusú intézkedések hatékonyan biztosíthatják azt, hogy ezek az árutételek a forgalmazó és az előállító még fokozottabb gondossága mellett kerüljenek be az országba, és hogy az ilyen típusú károkozást megpróbálják megelőzni.

Ki fizeti a számlát? Mivel nincs konkrét hatósági gyakorlatom, e tekintetben valószínűleg nem leszek egészen pontos. Tudomásom szerint a megsemmisítés költsége a hatóságot terheli. Ez azt jelenti, hogy ha silózni kell az adott területet, akkor annak a munkaköltségét az MgSzH-nak kell állnia. Ezek a tételek tehát első körben a hatóság oldalán jelentkeznek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két képviselő jelezte még, hogy kérdést szeretne feltenni, illetve észrevételt szeretne tenni. Nekem viszont most muszáj elmennem, ezért átadom az ülés vezetését Nagy Andor alelnök úrnak, és megragadom a lehetőséget, hogy megköszönjem minden képviselőtársamnak az ülés szak során végzett munkát, s mindenkinek nagyon kellemes és pihentető nyarat kívánjak.

(Jávor Benedek, a bizottság elnöke távozik az ülésről. Az ülés vezetését dr. Nagy Andor, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Átveszem az ülés vezetését és jelzem államtitkár úrnak, nem kaptunk választ arra a kérdésre, hogy ilyen esetekben milyen szankciók alkalmazhatók. Most meghallgatjuk a következő két kérdést, s azokkal együtt erre is legyen szíves majd válaszolni. Bányai Gábor képviselő úr a szó.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz): Engem nem kell meggyőzni, hogy a vetőmag-előállítás során történt a szennyezés, de államtitkár úr válaszából úgy tűnt, hogy a vetőmagot Magyarországon állították elő. Ebben az esetben még nagyobb a baj, mintha külföldről hozták volna be a szennyezett vetőmagot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Schmidt Csaba képviselő úr!

SCHMIDT CSABA (Fidesz): A szankcióval kapcsolatos kérdés már elhangzott, csak még nem kaptunk rá választ. Én azért teszem fel ezt a kérdést, mert a hatósági ellenőrzés csak egy bizonyos hatékonysággal tud működni. Ha megfelelő a szankciórendszer, akkor a vetőmag-kereskedők is érdekeltek abban, hogy a saját árújukat előzetesen ellenőrizzék, mert ha jelentős a bírság veszélye, akkor ők is meggondolják, hogy milyen terméket hoznak forgalomba. Azt gondolom, szükséges lenne megfelelő szigorral fellépni ennek érdekében, és ha egy kereskedő visszaesőként ismételt GMO-s vetőmagot hoz forgalomba, akkor adott esetben a magyar piacról való kizárását is meg lehet fontolni. Persze nyilván csak megfelelő súlyosságú esetben. Mindenképpen javasolnám, hogy a szabályozórendszer, illetve a bírságok vonatkozásában a bizottság térjen vissza a kérdésre és ezeket értékeljük egy külön napirend keretében is, és a bizottság tegyen javaslatot akár a szigorítás irányába is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Látom, hogy államtitkár úr közben konzultál a kolléganőjével. Azt javaslom, nyugodtan kérje meg a kolléganőjét, hogy azokra a kérdésekre ő válaszoljon, amelyekre államtitkár úr nem akar vagy nem tud. Nem kell itt mindenre csuklóból válaszolni. Csak biztatni tudom, hogy ha ezzel a lehetőséggel élni kíván, akkor nyugodtan tegye meg.

Ha nincs több kérdés, akkor megkérem, hogy válaszoljon az elhangzott kérdésekre.

DR. FELDMAN ZSOLT helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Bányai Gábornak mondom, hogy nem hazai előállítású a vetőmag. Ez öröm az ürömben.

A szankciórendszer tekintetében Vértes Tímea kolléganőm nálam egy kicsit részletesebb tájékoztatást tud adni.

ELNÖK: Szeretettel köszöntjük önt is. Ha jól emlékszem, járt már a bizottságban. Nyugodtan mondja el azokat a dolgokat, amelyekre államtitkár úr nem kívánt vagy nem tudott válaszolni.

DR. VÉRTES CSABÁNÉ biotechnológiai szakreferens (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Rövid lesz a válaszom. Tekintettel arra, hogy jelen pillanatban a hatósági eljárások vonatkoznak erre az esetre, ezért a megsemmisítés, illetve a bírság költségei ezek alapján állapíthatók meg. A jogszabály úgy rendelkezik, hogy a megsemmisítés költségének az 1 százaléka lehet a bírság mértéke. Úgy gondoljuk, hogy ez a szankció nem elégséges, ezért tervezzük ennek a szankciónak a mielőbbi módosítását. Itt a megsemmisítés és a termelők esetleges kártérítésének a költsége is nagyon magas összeg, amivel a bírság mértéke nem áll arányban, csakúgy, mint az elkövetett cselekmény súlyával sem. Ezért a bírság emelésére vonatkozó előterjesztést a minisztérium mihamarabb meg fogja tenni.

ELNÖK: Igen, mert az 1 százalék minden, csak nem elrettentés, a megelőzés szempontjából ez nem egy komoly mérték. Reméljük, hogy itt majd változás lesz.

Kíván-e még államtitkár úr hozzászólni? *(Dr. Feldman Zsolt: Köszönöm, nem.)*

Nagyon szépen köszönjük, hogy eljöttek. Önöknek is jó munkát kívánunk.

Remélhetőleg ebben a ciklusban már nem találkozunk, csak az őszy folyamán. Mindenkinek jó munkát és szép napot kívánok, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 28 perc)

Dr. Nagy Andor
a bizottság alelnöke

Jávör Benedek
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc